

تعلیم و تربیت

شماره هشتم و نهم آبان - آذر ۱۳۰۴ سال اول

- ۵ -

تهذیب اصول تعلیم

بقلم آقای مهدیقلیخان هدایت

وظایف خصوصی مدرسه

۳ - تدارك معلومات

اساس معلومات محسوسات و مشاهدات است سد راه پیشرفت خیالات و موهومات

بعقیده ما باید از راه حس کسب معلومات کرد و از برای رسیدن باین مقصود علوم طبیعی را راه منحصر بفرد می دانیم . تحدید تتبع و غور در منطوق ونحو مارا بجائی نمیرساند که منطوق و نحو جزوی از طبیعت است

شوشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

۴ - تکمیل تصور و تصدیق

هر گاه تاریخ با سلوب صحیح تدریس شود از علل پی بنتیجه برند و از نتیجه پی به علل یعنی حوادث را که نمایشات طبیعت در رشته تاریخ است چون معلوم شدمبانی قرار داده بمطالعه اثرات آن در سلسله تکامل بشر بپردازند قوه تصور و تصدیق را ورزشی نیکو توانند داد بر مریمان مدارس است که هم از مبادی امر ذهن را متوجه محسوسات کنند و مدرکات ساده عملی را در نظر بگیرند چون مقداری

بیشرفت حاصل کردند در متفرعات آن وقت کنند چنانکه ما در مدرسه خود که برای نمونه تاسیس شده است معمول داشته و نتیجه نیکو برداشته ایم

تدقیقات نظری نوبتش از شانزده الی هیجده سالگی است
 جوانان تربیت شده راه نمایان قوم خواهند شد باید برای موقع عمل آن قوه را حاصل کرده باشند که حوادث تاریخی را در ارتباط توانند آورد و سود و زیان آنرا تشخیص توانند نه فقط از حیث گذارش بلکه از حیث اثرات تربیتی و سیاسی و اداری و اقتصادی و اجتماعی این نظریات جوانان وقتی بحال جماعت سودمند خواهد بود که خویشتن را شناختن نیز آموخته باشند

آنجاست که نفس معلم میدان جولان دارد و اگر کمیتهش لنگ بوده باشد بسی لغزشها که از تصورات غلط پدیدار خواهد شد

۵ - تربیت سیاسی (مردم دوستی و وطن پرستی)

قلم اینجا رسید و سر بشکست چه سخت دشوار است شناختن خودپرستی از خودشناسی که خود پرست وطن پرست نمیشود و خود شناس خدا شناس نمیشود

محافظة کاران درجه اولی نیز امروز به این عقیدت سر تسلیم دارند که اصول تعلیمات مدنی و سیاسی جاش در مدارس ابتدائیه است . جای بسی تنقید است که جوانان پس از طی مقدمات چون از مدرسه فراغت حاصل کنند هیچ آگاهی از وظیفه خود در زندگی اجتماعی نداشته باشند در بسیار از مدارس قدم اول درین راه گذارده شده است
 اوضاع روزگار مقتضی بیش از این اعتنا بدین مبحث است
 در تعلیم صنایع شیمیائی، در بیان پیدا شدن و تکمیل چرخ بخار،

در ذکر استفاداتی که از قوه برق میشود، در تشریح کیفیات صادر و وارد امتعه، در مطالعه اسلوب هریک از ممالک در تسویه امورات اقتصادی همه جا ذهن شاگرد را به وظایف ملی متوجه میتوان ساخت در آنچه در مدرسه تدریس میشود باید نظر در نوع باشد. افراد را برای جماعت تربیت باید کرد همه جا و همه وقت باید در بستان افکار طلاب بند هر میوه را کاشت تا در دوره زندگانی خود از ثمرات آن را برخوردار گردد

این نکته را باید نیک در نظر گرفت که مدارس عالی فنونی اند و آنکه در آداب فنون کنونی افتاد محل برای کسب معلومات عمومی و غیر خصوصی نمی یابد

پس آنچه همه را بکار آید تدریس آن مدارس متوسطه را شاید از این روست که تحصیلات عمومی روز بروز از مدارس عالی به متوسطه نزول میکند

۵ - تربیت بدنی (ورزش مفید)

از برای اینکه ورزش بدنی با آزمایش روحی در حد ضرورت توأماً بعمل آید و حق هریک ادا شده باشد لازم است مدرسه شعبه صحرائی داشته باشد که ورزشهای بدنی بدان شعبه محول گردد و ما باز بر سر این مطلب خواهیم آمد و منافع آن را باز خواهیم نمود

از زمان تحصیلات مقدماتی (عمومی) از ابتدای هفت تا آخر یازده سالگی پنج سال مخصوص ابتدائیات است هفت سال دیگر تا آخر هیجده سالگی برای متوسطات

از این هفت چهار سال به شعبه صحرائی و سه سال به شعبه شهری می افتد در شعبه اولی به عملیات و تربیت بدنی باید اهمیت داد و در

شعبه ثانیه به تحصیلات فکری

عملیات شعبه اولی را تفننات قراردادن تضييع وقت است باید در صنعتی ورزش کرد که بیک کرشمه دوکار برآید

باغبانی و کشت کاری و صنایع یدی ازهر قبیل پسندیده و بجاست افراد ابنای وطن باید از مکاسب ساریه بهره مند باشند و مشاغل توده را دیده و فهمیده باشند اعم از اینکه بعدها چه فن خصوصی اختیار کنند اماحت یا طبابت ، وکالت یا تجارت ، قضاوت یا استخدام دولت ظن غالب آنست که از تاسیس این گونه مدارس ملمع الفتی مخصوص

بین طبقات ملت پیدا شود و همه باهم همکار و مددکار شوند اهل علم به اهل حرف نزدیک آیند و یکدیگر را بنظر محبت نگرند تفنن در دوره تربیت معنی ندارد درین دوره جسماً و روحاً باید ابنای وطن کار کنند نه وقت گذرانی. انصراف خیال مال روز پیری و خستگی است اسپرت مطلقاً در مدارس محل ندارد

اگر اسپرت را در مدرسه تجویز باید کرد در شعبه ثانیه خواهد بود آهم با وضعیات کنونی خارج از وظیفه مدرسه بل با اختیار طلاب است در مدرسه نمونه (زوریک) که فعلاً منحصر در شعبه ثانیه است در ساعات درس ملاحظه تفننات ورزش شده است

البته انتظار میرود که روزی مدرسه بتواند این قسمت را در تحت اداره بیاورد و آن روز در عالم تربیت آغاز دوره جدید خواهد بود و در زندگانی ملی اثری قوی خواهد داشت

نوباوگان وطن بهترین و عزیزترین دوره زندگانیا در راه تحصیل بسر میبرند لذا بهترین اساس و بهترین اسباب شایان مؤسسات علمی است بهترین عمارت و بهترین اثاثه را باید اختصاص به مدرسه داد

در زوریک مدرسه چند فعلا موجود است که کم از قصور پادشاهان نیست در صورتی که زوریک يك قصر پادشاهی هم ندارد مردم زوریک بدون آکراه سه برابر مردم پروس برای مدرسه خرج می کنند و توده بلامضایقه آن تحمیلات را بر دوش گرفته است بلکه هیچ تحمیل ندانسته است

امیدوار توان بود که صنعت نظام هم چون سایر صنایع موضوع ورزش طلاب شود که اگر بان مقصد برسیم از چند جهة فایده برده باشیم اولاً زمان خدمت نظامی اجباری به چریک داوطلبی مبدل شود. خدمت نظام را نه باکراه بلکه بوظیفه همه عهده دار شوند

در سوئیس قدمهای اولیه درین راه برداشته شده است چه عیب دارد که این بنا را در جاهای دیگر به آخر برسانند

تخفیف زمان خدمت نظامی از دو سال به يك سال يك سال بر عمر ملت افزودن است از آنچه گفته شد میتوان دانست که زمامداران امور مملکت در اداره مدرسه وسیله هر چه بهتر در دست دارند که باحسن اداره در ازدیاد قدرت و امنیت ملك و ملت هیچ کمتر از قوای نظامی نیست و در مصارف صرفه کلی است

مترجم - لازم می دانم احکام جهاد را خاطر نشان قارئین بکنم تا قدر قانون خودمان را بیشتر بدانند هزار و سیصد سال از وضع آن قانون می گذرد! به اهمیت اینگونه ورزش بدنی فقط دولت ژاپون برخوردار است در ژاپن تربیت بدنی را دولت در تحت نظر گرفته است در مدرسه نظامی و بحری عادات مخالف حفظ صحت را ترك ابنای وطن میدهند (در رشته ذکور) ملتی که جوانانش سالم قوی و سرشارند به آتیه درخشان امیدوار تواند بود